

PATVIRTINTA
„Saulės“ pradinės mokyklos
direktorius 2025 m. kovo 20 d.
įsakymu Nr. (1.3.E) V-81

ŠIAULIŲ „SAULĖS“ PRADINĖS MOKYKLOS MOKINIŲ PAŽINTINEI VEIKLAI IR PROFESINIAM ORIENTAVIMUI SKIRTŲ LĖŠŲ NAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių „Saulės“ pradinės mokyklos (toliau – Mokykla) mokymo lėšų (toliau – ML) mokinių pažintinei veiklai ir profesiniam orientavimui naudojimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) apibrėžia mokinių pažintinės veiklos ir profesinio orientavimo sampratą, tikslus ir principus, reglamentuoja šių veiklų planavimą ir joms skirtų lėšų panaudojimą.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir naudojimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 679 „Dėl Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Mokinių profesiniam konsultavimui skirtų lėšų naudojimo metodinėmis rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. balandžio 4 d. įsakymu Nr. ISAK-605 „Dėl Mokinių profesiniam konsultavimui skirtų lėšų naudojimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“, Mokinių pažintinei veiklai skirtų lėšų naudojimo metodinėmis rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. ISAK-1934 „Dėl Mokinių pažintinei veiklai skirtų lėšų naudojimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“, Šiaulių miesto savivaldybės mokymo lėšų mokinių pažintinei veiklai ir profesiniam orientavimui naudojimo tvarkos aprašu, patvirtintu Šiaulių miesto savivaldybės taryba 2020 m. kovo 5 d. sprendimas Nr. T-68 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės mokymo lėšų mokinių pažintinei veiklai ir profesiniam orientavimui naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

3. Mokinių pažintinei veiklai ir profesiniam orientavimui skirtų lėšų dydis mokyklai apskaičiuojamas pagal Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 679 „Dėl Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

4. Mokyklos vykdoma pažintinė, edukacinė ir profesinio orientavimo veikla turi būti siejama ne tik su Mokyklos ugdymo tikslais, bet ir su mokinių mokymosi poreikiais bei ugdymu karjerai. Ši veikla turi būti organizuojama ne tik mokykloje, bet ir kitose aplinkose: pavyzdžiui, muziejuose, atviros prieigos centruose, virtualiosiose mokymosi aplinkose, socialinių partnerių erdvėse ir t.t.

5. Aprašas yra skiriamas, siekiant užtikrinti tikslingą ir racionalų lėšų, skirtų pažintinei ir profesinio orientavimo veiklai, panaudojimą.

6. Apraše vartojamos sąvokos:

6.1. **mokinių pažintinė veikla** – viena iš neformaliojo vaikų švietimo formų, skirta skatinti vaikų ir jaunimo tautinį, pilietinį ir kultūrinį ugdymą;

6.2. **pažintinis objektas** – turintis sociokultūrinę ar meninę vertę objektas;

6.3. **profesinis orientavimas** – tai pagalba mokiniui sąmoningai renkantis tinkamas švietimo ir užimtumo galimybes, drauge sudarant sąlygas įgyti karjeros kompetencijų, aktyviai kurti savo karjerą;

6.4. **mokyklos lėšos mokinių pažintinei veiklai ir profesiniam orientavimui** Mokyklos ML pažintinei veiklai ir profesiniam orientavimui skirtos lėšos.

II SKYRIUS

MOKINIŲ PAŽINTINĖS VEIKLOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR PRINCIPAI

7. Mokinių pažintinės veiklos tikslas – padėti suvokti savo tautos istorijos, kultūros, gamtos savitumą, puoselėti ir išlaikyti tautinę savimonę.
8. Organizuojant mokinių pažintinę veiklą, keliami šie uždaviniai:
 - 8.1. ugdyti kompetencijas, padėsiančias vaikui formuotis ir išlaikyti tautinę savimonę;
 - 8.2. skatinti ieškoti naujų pažinimo formų ir metodų;
 - 8.3. skatinti pažinti savo gyvenamą vietovę, regioną, šalį.
9. Organizuojant mokinių pažintinę veiklą, laikomasi šių principų:
 - 9.1. aktualumo – veikla atitinka pažintinį objektą lankančių vaikų kultūrinę ir socialinę patirtį;
 - 9.2. demokratiškumo – mokyklos bendruomenė identifikuoja poreikius ir nustato prioritetus;
 - 9.3. prieinamumo – veikla prieinama visiems vaikams, nepriklausomai nuo jų mokymosi galimybių, pasiekimų ir socialinės padėties;
 - 9.4. visuotinumą – lėšos pažintinei veiklai yra skiriamos kiekvienam mokiniui, ugdomam pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas.
10. Mokinių pažintinė veikla organizuojama išnaudojant teritorijos, kurioje yra mokykla, teikiamas galimybes, palaipsniui pereinant prie kitų pažintinių objektų.

III SKYRIUS

PROFESINIO ORIENTAVIMO TIKSLAS IR PRINCIPAI

11. Profesinio orientavimo tikslas – sudaryti sąlygas mokiniams ugdytis karjeros kompetencijas (žinias, gebėjimus ir nuostatas apie save, mokymosi, saviraiškos ir darbo galimybes, karjeros sprendimų priėmimą, karjeros planavimą, derinimą su kitomis gyvenimo sritimis ir realizavimą), kurios yra svarbios norint sėkmingai pasirinkti mokymosi kryptį, profesiją ar darbo veiklą, taip pat tolesnei profesinei raidai ir mokymuisi.
12. Profesinis orientavimas vykdomas vadovaujantis šiais principais:
 - 12.1. prieinamumo, t. y. profesinio orientavimo paslaugos teikiamos visiems mokiniams, užtikrinant lygias galimybes, įvertinant poreikius ir siekiant išvengti administracinių, finansinių ar kitokių kliūčių;
 - 12.2. nešališkumo, laisvo pasirinkimo ir asmeninės atsakomybės už karjeros sprendimus, t. y. profesinio orientavimo vykdytojai padeda mokiniui pasirinkti ir įgyvendinti geriausias jo karjeros vystymo galimybes ir negali proteguoti savo ar kitų institucijų interesų. Kiekvienas asmuo savarankiškai apsisprendžia dėl asmeninės karjeros perspektyvų, priima su mokymusi ir darbu susijusius sprendimus. Turėdamas laisvę rinktis, asmuo taip pat prisiima atsakomybę už savo pasirinkimus;
 - 12.3. individualizavimo, t. y. profesinis orientavimas vykdomas atsižvelgiant į individualius mokinių poreikius;
 - 12.4. paslaugų kokybės, t. y. profesinio orientavimo vykdytojai atsakingi už jų teikiamų ugdymo karjerai, profesinio informavimo ir profesinio konsultavimo paslaugų kokybę.
13. Sėkmingą ir veiksmingą profesinio orientavimo veiklą užtikrina bendrojo ugdymo, profesinių, aukštųjų mokyklų bendradarbiavimas, ryšiai su neformaliojo švietimo įstaigomis, praktinio mokymo ir profesinio informavimo bei konsultavimo paslaugas teikiančiomis institucijomis, darbdaviais, rėmėjais, visuomeninėmis organizacijomis.
14. Plėtojant mokyklose profesinio orientavimo veiklą, įtraukiama visą mokyklos bendruomenę.

IV SKYRIUS

PAŽINTINĖS VEIKLOS IR PROFESINIO ORIENTAVIMO PLANAVIMAS IR LĖŠŲ PANAUDOJIMAS

15. Mokyklos direktorius Mokyklos tarybai teikia mokinių pažintinės veiklos ir profesinio orientavimo priemonių planą kalendoriniams metams, Mokyklos tarybai pritarus nustato šioms veikloms skiriamų lėšų panaudojimo galimybes ir principus.

16. Mokyklos direktorius paskiria asmenis, atsakingus už mokinių pažintinės veiklos ir profesinio orientavimo mokykloje organizavimą, veikloms skiriamų lėšų panaudojimą ir atsiskaitymą.

17. Lėšos skiriamos kartą per metus iš Mokymo lėšų, skirtų mokinių pažintinei ir profesinio orientavimo veiklai: 80 proc. lėšų skiriama pažintinėms ir profesinio orientavimo veikloms, 20 proc. išvykų išlaidų (transporto) finansavimui.

18. Mokyklos mokinių pažintinei veiklai ir profesiniam orientavimui organizuoti lėšos skiriamos iš mokinio krepšelio, atsižvelgiant į mokinių skaičių klasėje (gautas mokinio krepšelio lėšas dalinant iš mokinių skaičiaus mokykloje) ir mokyklos finansines galimybes.

19. Direktorius įsakymu sudaryta darbo grupė, ne vėliau, kaip iki kiekvienų metų kovo 31 d.:

19.1. apskaičiuoja atskirai kiekvienai klasei tenkančią lėšų sumą mokinių pažintinei veiklai ir profesiniam orientavimui;

19.2. nustato išvykų išlaidų (transporto) finansavimui numatytų ML lėšų panaudojimo ir skyrimo kriterijus;

19.3. teikia savo sprendimą direktoriui administracijos pasitarime.

20. Direktorius pavaduotojas ugdymui supažindina klasių vadovus su kiekvienai klasei tenkančia lėšų suma.

21. Mokyklos lėšos mokinių pažintinei veiklai naudojamos apmokėti už:

21.1. mokinių dalyvavimą kitų švietimo teikėjų organizuojamose pažintinėse edukacinėse programose ir projektuose;

21.2. bilietus į pažintinius objektus;

21.3. mokinių ir juos lydinių asmenų kelionės (transporto) į pažintinius objektus išlaidas;

21.4. gido paslaugas.

22. Rekomenduojamos ekskursijos, išvykos, kraštotylinė veikla, vaikų turizmo renginiai pažintiniais tikslais, parodų, spektaklių, koncertų lankymas ir kitos pažintinės veiklos formos.

23. Mokyklos lėšos profesiniam orientavimui naudojamos apmokėti už:

23.1. seminarus, konferencijas, paskaitas, profesinių ir aukštųjų mokyklų mugės, parodas ir kitokius profesinio orientavimo renginius (toliau – renginiai);

23.2. renginiuose dalyvaujančių mokinių nakvynę;

23.3. patalpų nuomą organizuojant renginius;

23.4. mokinių kelionę į renginius;

23.5. renginiuose dalyvaujančių mokinių maitinimą;

23.6. mokymo priemonių, literatūros, skirtos profesiniam orientavimui įsigijimą, informacinės medžiagos gamybą.

24. Mokyklos lėšų mokinių pažintinei veiklai ir profesiniam orientavimui negalima naudoti:

24.1. mokytojo darbui už organizuojamą veiklą apmokėti;

24.2. komandiruotėms į olimpiadas, konkursus, sporto varžybas apmokėti;

24.3. projektų, programų parengimo išlaidoms apmokėti;

24.4. kelionių į užsienį ir su jomis susijusioms išlaidoms apmokėti;

24.5. pramoginių renginių lankymo ir organizavimo išlaidoms apmokėti;

24.6. mokinių poilsui organizuoti.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25. Už mokymo lėšų, skirtų mokinių pažintinei veiklai ir profesiniam orientavimui, panaudojimą atsakingas Mokyklos direktorius.

26. Pažintinei veiklai finansuoti gali būti naudojamos rėmėjų, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir kitos lėšos teisės aktų nustatyta tvarka.

27. Klasių vadovai supažindina mokinius, jų tėvus (globėjus, rūpintojus) su Aprašu.

28. Siekdama pažintinės veiklos kokybės, veiksmingumo didinimo, paslaugų savikainos mažinimo, Mokykla gali sudaryti bendradarbiavimo sutartis dėl pažintinės veiklos organizavimo ir profesinio orientavimo su neformaliojo švietimo, kultūros ir kitomis įstaigomis, nevyriausybinėmis organizacijomis.

29. Su Aprašu Mokyklos pedagogai supažindinami elektroninėje dokumentų valdymo sistemoje.

30. Aprašas skelbiamas Mokyklos interneto svetainėje.
